

KARJALAINIMIÄ ALEKSEI MITRON (1871—1952) KAUPPA- JA HEIMOTOIMINTAPIIRISTÄ

A. Mitro ohjailee Jyväskylän ensimmäistä autoa v. 1905. Oikealla kauppiaas Ville Oksanen, takana apulaisensa Juhani Kelo ja Vasili Klementjeff.

Filosofian maisteri Pertti Lehes on tehnyt pro gradu-tutkielman kauppaneuvos Aleksi Mitron elämäntyöstä. Tutkielma alkaa Uhtuan pitäjän Enonsuun kylästä, Aleksin isoisän isästä Dmitreistä, jonka rikkauksista Eljas Lönnrotkin puhuu 1834. Suvussa on maanviljelijöitä, kalamiehiä, mylläreitä, kauppiaita ja turkismiehiä aina »Kettumikko» myöten. 18-vuotiaana lähti Aleksin isä Ivan Mitrofanoff sumtšan kanton Suomeen. 30-vuotiaana hän asettui kauppiaaksi Laihian Jakkulaan. Pian hänellä oli kymmenen myymälää Etelä-Pohjanmaalla ja tavaran ostajina 40 laukkuria. Ivan halvaantui 1893 ja Aleks joutui ottamaan kaupat vastuulleen 1904. Toiminta laajeni, kauppoja oli jo 15 ja kaikissa vienalaiset apulaiset. Myymälöitä myytiin ja luovutettiin apulaisille ja näin alkoi monen karjalaisen miehen kauppiasura Suomessa.

Laihia kävi ahtaaksi ja 1903 muutettiin Jyväskylään tukkukauppiaaksi. Laukkurit ja myymälän pitäjät seurasivat asiakkaina. Jyväskylässä Aleks vedettiin moneen toimintaan mukaan, suururakkana vuonna 1906 perustetun Vienankarjalaisten Liiton puheenjohtajuus.

Tämän kirjoituksen tarkoituksena on poimia Pertti Leheksen tutkielmasta ne vienalaiset suvut, jotka ovat laukkureina, apulaisina tai asiakkaina olleet Mitroa lähellä. Samoin olemme poimineet ne nimet, joiden kanssa Aleks Mitro on tehnyt heimotyötä. Sekä asiakkaiden että heimotyöntekijäin lukumäärä on paljon suurempi, mutta kaikkien nimet eivät ole tulleet kirjoihin. — K.P.

Mitrojen laukkuriasiaakkaat:

Andranoff Anton, Enonsuu, Haapala Juho, Huhtiranta Alf., Iknatta Riiko, Tollonjoki, Iknatta W.A., Kelonen Huoti, Kelonen Vatsu, Kallio Teppana, Kallio Pekka, Karpoff Mikko, Lapua, Köni Niku, Töysä, Kallio Teppo, Kiurunen Stepan, Kenjeff Kliimo, Kasku Mikko, Löytölä Hiski, Leppänen Konsta, Mäkelä Yrjö, Mattinen Pekka, Mäkelä Tuomas — jo 1890, Mäkelä Petteri — jo 1890, Mitrofanoff Miska, Mitrofanoff Huoti, Mikkola V.V., Mäkelä Iivo, Mikkola Vasili, Nekkala Antere, Vuokkiniemi,

Nekkala Pentre, Vuokkiniemi, Nekkala Jyrki, Vuokkiniemi, Nekkala Miihkali, Vuokkiniemi, Nieminen Petteri, Nieminen Hilja, Ortioni Riiko, Ortioni Kalle, Ortioni Jyrki, Ortioni Kristana, Pankila Iivana, Pankila Ahei, Pankilainen Jaakko, Pappinen Oskari, Pappinen E., Ryötti Antti, Ryötti Jehimä, Remsu Vasili, Ruokoranta Simo, Tichanoff Stepan Filip, Torvinen Samuli, Teronen Iivo, Tiilikainen Kalle.

Mitrojen apulaiset:

Ahngren Yrjö, Andranoff A.E., Blomqvist Aino (rva Mitro), Denisoff Michailoff Feudor, Denisoff Petteri Stepan, Estojeff-Tanner Juho, Iivarinen Leo, Jekka Pekka (Tilisoiff), Kangas Emma, Klementjeff Otto, Karila Anna, Korhonen Elli, Keto Juhani, Kallio Paavo, Lahtinen Lauri, Lehtinen Helmi, Loginoff-Seppäli Wasila, Liedevaara Juho, Loginoff W.G., Mäkelä Yrjö, Manner Timo, Manne Yrjö, Petoniemi Hilma, Remsujeff Filippa, Remsujeff Martti, Seppälä-Loginoff Wasili, Suvanto Eljas, Tilisoiff Petteri, Tichanoff Antti, Tichanoff Stepan Filip, Tanner Juho, Tiilikainen Aleks, Toivakainen Osippa, Väisänen Matti, Västilä Pekka.

Mitrojen kauppa-asiakkaat:

Andranoff A.E., Oulainen, Denisoff Petteri Stepan, Tanner Juho ja Manner Timo — Perälän pojat!, Alanko Sulo, Juoksulahti, Afanasjeff Isak, Kemi, Afanasjeff Ivan, Rovaniemi, Filipoff Aleks, Äänekoski, Havu Katri, Huotarinen Jahvetti, Suomussalmi, Ivanoff, Alavus, Jakoljeff Michaila, Kondradjeff, Karijoki, Karpoff Mikko, Lapua, Karpoff Mikko, Nurmo, Köni Niku, Töysä, Kondradjeff Simo, Asunta, Lipkin K.S., Vöyri, Lesojeff, Alahärmä, Lettijeff W., Soini, Lipponen Wasili, Nivala, Mattinen Pekka Teuva (osti myymälän), Manner Timo, Perälä, Mitrofanoff Filippus, Tervajoki, Mikkola V.V., Varkaus, Miinin Michael, Pätjeff Samuel, Ylivieska, Petrus Nikolai, Pankkonen Pekka, Petäjävesi, Pälvä Teppo, Alavus, Remsujeff Filippa, Overmark, Rijotti Antti, Rijotti Jehkimä, Rettijeff Kalle, Vuokkiniemi, Rettijeff Antti, Nivala, Seppälä-Loginoff Wasili, Sergejeff Stefan, Sumiainen, Sofronoff Ivan, Rauma, Tichanoff Antti, Jakkula, Tiilikainen Aleks, Tiilikainen Wasil, Luhanka, Tiilikainen Wasil, Isojoki, Tiilikainen K., Evijärvi, Ukkonen Emil, Toivakka, Västilä Pekka, Suonenjoki, Voronin Nikolai, Äänekoski, Wihuri Hivalka.

Aleks Mitron heimotyöstävät:

(Todellisuudessa heimotyötä teki moni muukin, mutta tässä ovat ne nimet, jotka Lehes mainitsee.) Ahava Paavo, Alanko Sulo, Alkio Santeri, Andranoff A.E., Andranoff Jyrki, Arhipplainen Vasili, Basilier Hj., Bengts Carl, Blomstedt-Ojonen Yrjö, Denisoff Petteri, Stepan, Dorofejeff-Vaara Vasil, Dorofejeff Sakari, Tanner Juho, Hautala Mikko, Härkönen Iivo, Hainari O.A., Jeremejeff V.I., Jermaleff-Räihä Wasili, Jokinen Eljas, Kivi Anni, Karjalainen D., Keynäs Wasili, Loginoff W.G., Lipkin K. J. Pappalipkin, Manner Timo, Mitro Benjam, Mitronen Lauri, Pankkonen Pekka, Peltonen Santeri, Rutanen Kalle, Rodionoff Anton, Remsujeff Hotatta, Reijonen Erkki, Tanner Juho, Rahikainen Probus, Sofronoff Ivan, Solntsev R., Tanner T., Wartsijeff Ivan.